

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	754-01-6
Дата	25 / 01 / 2017 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

10⁰⁵
[Signature]

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал.1 от ПОДНС внасям законопроект за изменение и допълнение на Закон за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд с мотиви към него.

Моля, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

**ЗАКОН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА ВЪРХУ
ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД**

Обн. ДВ. бр.110 от 25 Ноември 1997г., изм. ДВ. бр.33 от 24 Март 1998г.,
изм. ДВ. бр.59 от 26 Май 1998г., изм. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г., изм.

ДВ. бр.49 от 28 Май 1999г., изм. ДВ. бр.26 от 20 Март 2001г., изм. ДВ.
бр.36 от 12 Април 2001г., изм. ДВ. бр.45 от 30 Април 2002г., изм. ДВ. бр.63
от 28 Юни 2002г., изм. ДВ. бр.99 от 22 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.16 от
18 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.36 от 30 Април 2004г., изм. ДВ. бр.30 от 11
Април 2006г., изм. ДВ. бр.13 от 9 Февруари 2007г., изм. ДВ. бр.24 от 20
Март 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април
2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.91 от 21 Октомври
2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври
2009г., изм. и доп. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г.

§1. Чл. 3, ал. 2 се изменя така:

(2) Възстановява се правото на собственост на бившите член-кооператори, съдружници и акционери или на техните наследници върху горите и земите от горския фонд на горовладелски, горскопроизводителни, трудово горски и/или всестранни кооперации и други юридически лица, заличени от регистрите след 9 септември 1944 г., или на които е отнета дейността от 1947, 1948 година.

§2. В Преходни и заключителни разпоредби се създава нов параграф 9б

§9б.

1. Стопанисването на възстановените гори в идеална собственост става въз основа на стопански планове и програми на кооперативни начала, като разпределението на доходите между собствениците става съобразно притежаваните имуществени дялове в кооперацията.

2. Управителните органи на кооперациите, търговските дружества и сдружения могат да предявяват иски от името на членовете кооператори за възстановяване на собствеността – гори и земи от горския фонд, при валидно упълномощаване от тях.

§3. Създава се нов §6б:

§6б. Крайният срок за възстановяване на горите и земите от горски фонд по чл.3, ал.2 пред общинските служби „Земеделие и храни”, областните управители и съдилища е 31.12.2018г.

ВНОСИТЕЛ:

МОТИВИ

Горовладелските кооперации в Родопите са създадени на основание Закона от 1911 година за продаване някой държавни гори на бившите им собственици и последвалите го изменения от 1923, 1927, 1931 и 1941 година, в които е отправено задължението, откупените гори да се обработват кооперативно.

На това основание в Родопите са били създадени и са действали до Национализацията от 1947, 1948 година 119 горовладелски и горскопроизводителни кооперации. От тях са възстановили собствеността си частично около 30 кооперации в определени населени места. Останалите не успяха да осигурят изискващите се документи съгласно Закона от 1997 година.

С този закон кооперациите не се конституираха като право-приемници на съществуващите до национализацията такива, като форма на задружно стопанисване и управление на горите и земите от горския фонд. Тогава реално се отне възможността те да отстояват правата на своите членове.

Заедно с това се отне възможността да се защитят интересите на собствениците, предоставили управлението за стопанисване и защита на имуществените интереси на кооперациите.

Във въпросните кооперации се възстанови на част от кооператорите собствеността в идеални части като стопанисване – отново задружно, и в ревири. Благодарение на тези ревири 1947 година горските, горскопроизводителните и др. кооперации и сдружения са имали общо задружно ползване на тези части. Сега техен собственик е държавата и съответно кооперациите отделят финансов ресурс, които се ползва от държавата вместо от тези активни икономически единици.

Ето защо се налага да се поправи несправедливостта породена от реституционния закон от 1997 година.

Предлаганите изменения и допълнения са продиктувани от фактът, че с приемането на ЗВГЗГФ през 1997 г. ДВ бр. 110 от 25.11.1997 г. с чл. 3 ал.3 от същия закон горовладелските, горскопроизводителни, всестраните и др. кооперации не са конституирани като право-приемници на бившите такива от преди национализацията, от които фактически са национализирани (иззети) горите. Възстановяват се на бившите член кооператори, но в съсобственост.

Определението на чл.3, ал.3 лиши от възстановяване на притежаваната идеална собственост горски площи в посочените кооперации, на над 80% от населението в така наречените нови земи.

От 119 горовладелски и горскопроизводителни кооперации в Смолянска област до национализацията са възстановени само тридесет, от тях 5 в „новите земи“, т. е. населените места освободени през 1912г.

Останалото население умишлено или от непознаване на състоянието по стопанисването на горите от преди национализацията, е оцетено от държавата чрез трета национализация с реституционен закон от 1948 г.

Осемнадесет години след приемането му, собствениците им или техните наследници не могат да си възстановят земите.

От над два милиона и двеста хиляди декара национализирани гори на територията на Смолянска област са възстановени по-малко от 420 000 дка.

В протокол 16 от 21.02.1934 година в раздел пети в мерките от стопанки характер се препоръчва назначаването на специална комисия за уреждане на собствеността и тоя за владеенето и начина на използването на горите от местното население на кооперативни начела. Препоръчва се бързото разрешаване на въпроса с горската кооперация „Шабаница“, където сега в това горско стопанство възстановените гори са под 1%.

През 1927 година в резултат на много жалби, протести и решение на Окръжния народен съвет – Пашмакли (Смолян) във връзка с горския въпрос в окръга, стига до извода, че: без уреждането на собствеността за горите за това население не остава друго, освен или да загива и се погребва при гробовете на своите деди и прадеди или блазнено от суетни и надежди да се преселва другаде и там, гдето и да бъде, разочаровано, да измира с дълбока тъга по своя мил роден кът.

В резултат на тези и други оценки предлага на Държавата да не се отнема правото на собственост, а да се признае по административен ред върху обработваемата и горска площ.

След посочените действия на държавни и обществени организации ХХI-то Обикновено народно събрание на 12.04.1927 г. приема закон за изменение и допълнение на закона за продаване на някои държавни гори в Станимака (Асеновградска) околия от 1911 година, измененията и допълненията на същия закон от 05.02.1923 година и разширението му за Пашмаклийско (Смолянско).

С посочения закон § 1 определя кои гори в Смолянско се задържат за държавни и в § 3 се сочи, че всички останали гори, въвн от границите на тези задържани за държавно горско стопанство се продават на старите айлако притежатели по 0.40 златни лева за декар иглолистни и по 0.20 златни лева за декар широколистни горски площи.

Заплащането следвало да стане в срок от 5 години, но със следващите изменения и допълнения от 1931, 1937 и 1941 година срока е удължен до 1942 г.

С основния закон от 1911 година и всички следващи изменения и допълнения се вменява задължението откупените (собствени) гори да се стопанисват на кооперативни начела.

Почти във всички населени места се учредяват кооперации.

Откупените гори никой не получава в реални граници, а само в идеални, на която база се формират кооперативните ревири. Всички стопански

планове и контрола по стопанисването се извършва от държавните лесничей.

В много от случаите поради бедността на местното население кооперациите плащали горите за сметка на идеалните притежания на кооператорите. Те не са били определяни и до самата национализация.

Казаното за определянето на идеалните притежания се потвърждава от писмо № 1878/02.08.1947 г. на областния началник на горите, изпратено до Министерството на земеделието и държавните имоти за одобрение на горскостопанската единица на кооперативния ревир „Манолица“, в землището на с. Моголища, че след изработване на проекта ще се пристъпи към определяне на идеалните притежания. Инициатива, която остава неосъществена, заради последвалия закон за национализация.

Това е и причината над 80% от кооператорите да не са си възстановили горската собственост и конституционното право на собственост.

В последвалите след 1927 година измененията на закона за голяма част от задържаните за държавно горско стопанство гори се отменя, за да се стигне завладени от държавата гори в Смолянска област 142 хил. декара и за цялата страна 2 162 809, 20 декари справка ф 8к оп. 3 а.е 1346 ЦДА – София.

Пропусналите ползи за 18 години след приемането на реституционния закон от 1997 година са над 18 милиона.

ВНОСИТЕЛ: